

N:o 14.

Ank. till Riksd. kansli den 4 maj 1896, kl. 1 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af § 17 regeringsformen.

Konungens domsrätt är enligt § 17 regeringsformen uppdragen åt Konungens högsta domstol. Ledamöterna i denna domstol hade alltifrån densammas inrättande år 1789 varit till antalet tolf och arbetat på en afdelning. Det mer och mer växande antalet balanserade mål och ärenden föranledde emellertid en vid riksdagen 1859—1860 beslutad grundlagsändring, hvarigenom i förenämnda § infördes den bestämmelse, att högsta domstolen skulle bestå af minst tolf, högst aderton justitieråd, samt att deras antal ej finge ökas utöfver tolf, såvida ej Konungen och Rikens Ständer beslöte, att högsta domstolen skulle arbeta på afdelningar. Genom en den 23 oktober 1860 utfärdad kongl. stadga föreskrefs, att högsta domstolen skulle, intill dess annorledes förordnades, arbeta på två afdelningar och utgöras af sexton justitieråd. Denna kongl. stadga började tillämpas med 1861 års ingång och länder ännu till efterrättelse.

Uti en från Andra Kammaren till konstitutionsutskottet hänvisad motion, n:o 231, har herr *J. Andersson* i Öhrstorp — under framhållande deraf, att antalet i justitierevisionen balanserade mål och ärenden under de senare åren varit i sådan tillväxt och nu stigit till sådan

Bih. till Riksd. Prot. 1896. 3 Saml. 13 Häft. (N:o 14.)

höjd, att förhållandet inom högsta domstolen i detta afseende inom kort torde blifva detsamma, som det varit före utfärdandet af förenämnda kongl. stadga — hemställt, att, då balansen icke torde kunna lämpligen afarbetas på annat sätt, än att högsta domstolen för någon kortare eller längre tid förstärktes med en ny afdelning, sådan ändring måtte vidtagas i § 17 regeringsformen, att densamma icke lade hinder i vägen för upprättande af en tredje afdelning inom högsta domstolen, samt i detta afseende föreslagit, att de i nämnda grundlagsparagraf förekommande orden »högst aderton» måtte utbytas mot orden: *högst tjugufyra*.

Motionären har anfört: Under de senare åren hade bland allmänheten förspotts mer och mer högljudda klagomål öfver rättsskipningens långsamhet i högsta domstolen. Befogenheten af dessa klagomål syntes motionären icke kunna bestridas, då den slutliga behandlingen af rättstvister i högsta domstolen till följd af den betydande balansen läte vänta på sig längre, än som tycktes vara öfverensstämmande med god och tidsenlig rättsskipning. Det torde, yttrade motionären, icke kunna förnekas, att rättsskipningen, som inom samhället hade till ändamål att utgöra säkerhet för person och egendom, vore en af statens förnämsta uppgifter. Lika obestriddigt torde det vara, att bland de kraf, som uppställdes på en god rättsskipning, intoge fordran på dess snabbhet ett af de främsta rummen. Det låge tydligtvis för den rättsökande stor vigt derpå, att han snarast möjligt finge sitt lagligen grundade anspråk pröfvadt, samt att han ej så länge behöfde vänta på den dom, som gäfve honom hans rätt, att resultatet slutligen vore honom till ingen eller ringa båtnad. Och staten måste ju anses hafva skyldighet att sörja för att den rubbning, rättskränkningen förorsakat, inom kortast möjliga tid blefve åter upphäfd och rättstillståndet återställt. Motionären åberopade ett yttrande af konstitutionsutskottet vid riksdagen 1856—1858 uti dess utlåtande öfver det då framlagda förslaget till ändring af § 17 regeringsformen beträffande justitierådens antal. Detta yttrande var af följande lydelse: »Om det nuvarande förhållandet skulle få någon tid fortfara, skall ett tillstånd af en slags rättslöshet inom svenska samhället uppstå. En sen rättvisa är mången gång föga bättre än ingen; tvistens föremål förlorar för parten ofta genom tidsutdräkten sitt värde; en tredskande, som i rättegången endast söker uppskof uti fullgörandet af en honom åliggande skyldighet, skall på det beqvämaste sätt vinna sitt mål; och en icke häktad förbrytare skall under en icke obetydlig del af sin lefnad kunna undandraga sig lagens näpst. En verksam rättsskipning är dock en af de viktigaste bestånds-

delarna af den borgerliga samhällsinrättningen och ett af de oundvikligaste villkoren för ett folks odling och välstånd.» Den af motionären nu föreslagna åtgärden vore, yttrade han vidare, det första steget i den riktning, som, enligt hans förmenande, vore den enda rätta och ändamålsenliga för vinnande af mera snabbhet i rättsskipningen inom högsta domstolen, att nemligen högsta domstolen, för afarbetande af den nuvarande stora balansen af oafgjorda mål och ärenden, för någon kortare eller längre tid förstärktes med en ny afdelning. Det syntes motionären dessutom vara alltför tydligt, att så länge denna balans förefunnes i justitierevisionen, komme den långsamhet, hvarmed rättvisan under de senare åren skipats i högsta domstolen och hvaröfver, i synnerhet från sådana parter, hvilkas hela ekonomiska existens i rättegången stode på spel, berättigade klagomål ständigt hördes, att äfven hädanefter fortfara.

Den af motionären sålunda väckta frågan om vidtagande af åtgärder i syfte att åstadkomma större skyndsamhet i rättsskipningen i högsta domstolen synes utskottet synnerligen beaktansvärd. Ett skyndsamt afgörande är nemligen en af de viktigaste faktorerna för en verksam rättsskipning, och man måste tyvärr erkänna, att i detta afseende förhållandet i högsta instansen för närvarande ställer sig särdeles otillfredsställande.

De till justitierevisionen inkomna mål och ärenden föredragas i regel inför högsta domstolen i den tur, de inkommit; deraf följer, att den skyndsamhet, hvarmed ett inkommet mål eller ärende kommer att afgöras, hufvudsakligen är beroende på, huru många dylika förut finnas såsom oafgjorda balanserade.

Af tillgängliga statistiska uppgifter för tiden från och med 1860*) har utskottet inhämtat upplysningar angående arbetet i högsta domstolen och med ledning häraf anställt några jemförelser.

Hvad först beträffar de så kallade revisionssakerna, hvilka ju i regel äro de viktigaste målen, torde en jemförande utredning, huru lång tid, som under olika år åtgått från det de inkommit till justitierevisionen, tills de af högsta domstolen blifvit slutligen afgjorda, här hafva sitt intresse.

Till år 1861 funnos balanserade 897 revisionssaker. Under de båda följande åren afgjordes tillhoppa 880 dylika mål. En i början af år 1861 inkommen sak kunde således ej blifva afgjord förr än efter mer än två år.

*) Se ett vid betänkandet såsom bilaga fogadt sammandrag.

Sedan högsta domstolen år 1861 börjat arbeta på två afdelningar, förkortades med hvarje år den tid, som åtgick, innan en revisionssak hann afgöras, så att år 1869, hvilket år med afseende å arbetsresultatet ställer sig mest gynnsamt, en inkommen revisionssak efter ofvan följda beräkningsgrund afgjordes redan efter *fyra månader*. Härefter började väl denna tid småningom ökas, men uppgick icke under något af de närmast följande sju åren till sex månader.

Under 1880-talets första femårsperiod stälde sig förhållandet sålunda, att en revisionssak i medeltal afgjordes *sex och 1/4 månad* efter det den inkommit, då deremot under den sista femårsperioden dertill åtgick öfver *åtta månader*.

Ställningen under de fem första åren på 1890-talet framgår af följande uträkning. En revisionssak, som inkommit i början af år:

1890	afgjordes	efter	omkring	11 1/3	månad,
1891	»	»	»	1 år	1/2 »
1892	»	»	»	1 »	2/3 »
1893	»	»	»	1 »	3/4 »
1894	»	»	»	1 »	1 1/2 »

Till år 1895 funnos balanserade 579 revisionssaker, och under året afgjordes 430. Antager man, att lika många komma att afgöras 1896, torde enligt den följda beräkningsgrunden en i början af 1895 inkommen sak vara afgjord först efter *ett år fyra månader*.

Om man antager, att högsta domstolen under hvar och ett af åren 1896 och 1897 kommer att afgöra lika antal revisionssaker som under de två nästföregående åren, hvilket antal är högre än medeltalet af de under de tio sista åren afgjorda dylika mål, kommer en i början af innevarande år inkommen sak ej att blifva afgjord förr än efter nära *ett år fem månader*.

Lika ogynnsamt ställer sig förhållandet, om man jemför antalet af samtliga balanserade mål och ärenden.

Vid slutet af år 1860, det sista år, högsta domstolen arbetade på endast en afdelning, utgjorde sammanlagda antalet balanserade mål och ärenden 2,201. Sedan högsta domstolen från och med år 1861 börjat arbeta på två afdelningar, minskades balansen årligen, så att den vid 1868 års slut nedbragts till 336. Under åren 1869—1885 varierade balansen emellan lägst 370 (år 1870) och högst 713 (år 1876) samt utgjorde enligt verkställd uträkning i medeltal 522. Vid 1885 års slut funnos i justitierevisionen 554 oafgjorda mål och ärenden. Under den derpå följande tioårsperioden har balansen år efter år nästan oafbrutet

ökats, hvilket framgår af nedanstående siffror. Balansen utgjorde nemligen:

		ökning (+) eller minskning (—).
År 1886	596	+ 42
» 1887	840	+ 244
» 1888	1,001	+ 161
» 1889	1,023	+ 22
» 1890	1,148	+ 125
» 1891	1,174	+ 26
» 1892	1,100	— 74
» 1893	1,072	— 28
» 1894	1,259	+ 187
» 1895	1,305	+ 46.

Den minskning i balansen, hvilken, såsom ofvan synes, åstadkommits åren 1892 och 1893, torde emellertid uteslutande hafva varit beroende derpå, att högsta domstolen under dessa två år en dag i veckan hade eftermiddagstjenstgöring.

Att döma efter förhållandet under de senare åren, synes således det af motionären gjorda antagandet ej vara ogrundadt, att nemligen med högsta domstolens nuvarande organisation och arbetssätt balansen fortfarande måste komma att ökas, så att man snart står inför samma förhållande härutinnan, som på 1850-talet nödvändiggjorde ett ökande af justitierådens antal. Då emellertid redan den nu befintliga balansen förorsakar, att målen i högsta domstolen icke kunna afgöras med den skyndsambhet, hvarpå den rättsökande allmänheten otvifvelaktigt har berättigade anspråk, anser utskottet, att åtgärder böra vidtagas för att råda bot på berörda missförhållande.

Inom högsta domstolen har äfven, enligt hvad utskottet har sig bekant, denna fråga varit föremål för allvarliga öfverläggningar. Försök hafva jemväl blifvit gjorda att, med bibehållande af högsta domstolens nuvarande organisation, genom särskilda anordningar söka åstadkomma så stor arbetsprodukt, att balansen kunde afarbetas. Så till exempel afskaffades 1892 pingstferierna, som förut åtnjutits under fjorton dagar. I samma syfte hade högsta domstolen, såsom ofvan är nämndt, under åren 1892 och 1893, utöfver den vanliga domstolstjenstgöringen emellan klockan 10 och klockan 2 alla söckendagar, utom lördagar, jemväl underkastat sig en tre timmars extra session hvarje måndags eftermiddag. Denna senare tjenstgöring befans emellertid

alltför betungande, särskildt derigenom att, då i allmänhet mindre och enklare mål utsorterades och föredrogos vid eftermiddagssessionerna, målen under de ordinarie sessionerna i medeltal blefvo svårare än förut, hvilket åter föranledde dertill, att antalet cirkulerande mål betydligt ökades. I anledning häraf afskaffades eftermiddagstjenstgöringen med 1893 års utgång.

Någon utsträckning af arbetstiden för justitieråden eller inskränkning i deras semester anser emellertid utskottet icke böra ifrågakomma. Justitieråden, hvilka, förutom sitt arbete med lagskipningen, hafva ett magtpåliggande arbete med afseende å lagstiftningen, då de jemlikt § 87 regeringsformen skola granska och afgifva utlåtanden öfver lagförslag, torde för närvarande hafva så betydande göromål, att dem icke kan påläggas något ökad arbete af den allvarliga och tankeanstrengande art, som utöfningen af domarembetet i högsta instansen kräver.

Två hufvudsakliga utvägar återstå att anlita för att söka uppnå det eftersträfvade målet, nemligen balansens nedbringande. Den ena äsyftar att göra högsta domstolens redan nu befintliga arbetskraft mera effektiv genom vidtagande af åtgärder, hvarigenom på ett eller annat sätt de årligen till högsta domstolen inkommande mål och ärenden skulle minskas. Härigenom borde vinnas, att arbetsprodukten blefve större i förhållande till inkommande mål och ärenden, än nu är fallet, och detta kunde då möjligen i sin ordning i högre eller mindre grad verka, att balansen minskades. Den andra utvägen afser att direkt öka högsta domstolens arbetskraft genom ökande af ledamöternas antal.

I det förstnämnda syftet har redan genom lagen den 18 maj 1894 föreskrifvits, att klagan ej må föras öfver kammarrättens beslut i fattigvårdsmål, hvilka förut kunnat dragas under högsta domstolens pröfning. I samma syfte kunna flera förslag framställas. Genom höjande af revisionsskillningens belopp skulle man kunna söka hämma tillflödet af revisionsaker. Genom införande af de föreskrifter beträffande fullföljd af så kallade åklagaremål, hvilka blifvit föreslagna af nya lagberedningen och förstärkta lagberedningen, kunde säkerligen åstadkommas en minskning af i högsta domstolen fullföljda brottmål, i det att underordnad allmän åklagare icke skulle vara berättigad att söka ändring i öfverrätts dom i mål, som utförts genom allmänt åtal, i annat hänseende än såvidt anginge ansvar eller ersättningsskyldighet för honom sjelf, utan rätten att å embetets vägnar söka ändring i sådan dom skulle tillkomma justitiekanslern.

Vidare har föreslagits, att högsta domstolens befattning med ärenden rörande ingående eller upplösning af äktenskap skulle upphöra.

Af dessa förslag förutsätter emellertid icke något företagande af en grundlagsändring. Detta är deremot fallet med det äfvenledes framkastade förslaget, att högsta domstolen ej vidare skulle taga befattning med ansökningar om nåd i brottmål i annan händelse, än att de särskildt remitterats till högsta domstolen för afgifvande af yttrande. För handläggning af dessa ärenden åtgår nu rätt mycken tid. I de fall, då högsta domstolen icke sjelf dömt i målet, fordras nemligen, att en fullständig föredragning deraf skall ske, på det att högsta domstolen må komma i tillfälle att utröna, huruvida målet blifvit rätt afdömdt.

Ehuru utskottet anser, att ett eller annat af dessa förslag jemväl ur andra synpunkter kan vara beaktansvärdt, håller utskottet dock före, att på denna väg det med förevarande motion afsedda målet ej kan vinnas; i alla händelser lär det ej kunna ske så snabbt som önskvärdt är. Kraftigare åtgärder torde böra tillgripas, och i detta afseende synes man ej hafva annan utväg att anlita än den andra, här ofvan antydda, eller att öka antalet ledamöter i högsta domstolen.

Den nuvarande lydelsen af § 17 regeringsformen medgifver tillsättande af ytterligare två justitieråd, utan att man därför behöfver företaga någon grundlagsändring. Konungen och Riksdagen kunna nemligen, i den ordning 87 § 1 mom. regeringsformen stadgar, bestämma, att justitierådens antal skall ifrån det nuvarande antalet sexton höjas till aderton. Om detta sker, vinnas redan en ganska betydlig tillökning i högsta domstolens arbetskraft. Domstolen, som, jemlikt bestämmelsen i förenämnda kongl. stadga, under sex månader hvarje år, november—april, tjenstgör på två afdelningar och de öfriga sex månaderna på en afdelning, torde genom en sådan förändrings införande kunna under ytterligare två månader arbeta på två afdelningar, utan att någon inskränkning komme att göras i den tid, hvarunder justitieråden för närvarande ärligen åtnjuta ledighet.

Utskottets åsigt är därför, att i första rummet ett försök bör göras att genom anlåtande af den redan till buds stående utvägen, nemligen tillsättande af ytterligare två justitieråd, åstadkomma ett ökande af högsta domstolens arbetskraft.

Då det emellertid synes utskottet föga sannolikt, att den nu befintliga stora balansen af oafgjorda mål och ärenden på detta sätt inom rimlig tid kan nedbringas till sådana dimensioner, att befogade anspråk

på målens skyndsamma afgörande i högsta domstolen kunna tillfredsställas, samt utskottet anser denna fråga vara af sådan betydelse, att ingen förberedande åtgärd för dess snara lösning bör försummas, kan utskottet icke annat än biträda motionärens framställning derom, att man redan på förhand bör vidtaga sådan förändring i grundlagen, att Konungen och Riksdagen sättas i tillfälle att, för den händelse andra möjligen vidtagna åtgärder för vinnandet af ofvannämnda ändamål befinnas otillräckliga, kunna omedelbart, utan den långa tidsutdrägt, som genomförandet af en grundlagsändring kräfver, besluta, att ytterligare erforderligt antal justitieråd skola tillsättas.

Motionären har i detta afseende föreslagit, att högsta antalet justitieråd skulle i § 17 regeringsformen bestämmas till tjugufyra. Utskottet anser emellertid, att antalet tjuguen är tillräckligt. Med tjuguen justitieråd torde nemligen högsta domstolen kunna under nio månader arbeta på två afdelningar, hvardera med sju ledamöter, hvarjemte under kortare tider en tredje afdelning med fem ledamöter sannolikt skulle kunna anordnas för afgörande af ringare mål, såsom ansökningsärenden och vissa grupper af besvärsmål. Två ledamöter skulle derjemte kunna, liksom nu är fallet, turvis åtnjuta ledighet såsom suppleanter för att vid förefallande behof inträda i tjenstgöring.

För den händelse i en framtid de inkommande målens antal skulle så väsentligen minskas, att något eller några justitierådsembeten blifva obehöfliga, kunna ju Konungen och Riksdagen besluta, att de vid första afgång skola indragas.

Förslag har äfven blifvit framkastadt att förstärka högsta domstolen genom tillförordnade ledamöter, hvilkas inkallande skulle upphöra, då balansen blifvit tillräckligt afarbetad. Utskottet hyser dock stora betänkligheter mot anlitaandet af denna utväg. Hos en tillförordnad ledamot skulle man ej med säkerhet kunna påräkna den sjelfständighet, som man måste fordra af en domare i högsta instans. Svårigheter skulle möjligen äfven möta att å tillförordnade ledamöter göra tillämpliga bestämmelserna angående opinionsnämnd och riksrätt.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen måtte, i anledning af herr Anderssons motion, antaga följande förslag till ändrad lydelse af § 17 regeringsformen att hvila till vidare grundlagsenlig behandling:

§ 17.

Konungens domsrätt skall uppdragas minst tolf, högst *tjuquen*, af Honom utnämnda, lagkunniga män, hvilka fullgjort hvad författningarne föreskrifva dem, som uti domarembeten må nyttjas, samt i sådana värf ådagalagt insigt, erfarenhet och redlighet. De kallas Justitieråd och utgöra Konungens Högsta domstol. Deras antal må ej ökas utöfver tolf, så vida ej Konungen och Riksdagen, i den ordning 87 § 1 mom. stadgar, besluta, att Högsta domstolen skall på afdelningar arbeta; och varde, i sådant fall, såväl justitierådens antal inom ofvan föreskrifna gränser, som ärendenas fördelning emellan afdelningarna i samma ordning bestämda.

Stockholm den 4 maj 1896.

På utskottets vägnar:

O. BERGIUS.

	1860.	1861.	1862.	1863.	1864.	1865.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1875.	1876.	1877.	1878.	1879.	1880.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	1886.	1887.	1888.	1889.	1890.	¹⁾ 1891.	²⁾ 1892.	³⁾ 1893.	1894.	1895.		
Högsta Domstolen.																																						
Inkomna mål och ärenden.																																						
<i>Civila:</i> revisionssaker	—	404	380	375	325	465	456	402	446	518	494	541	503	516	518	455	606	428	480	442	419	510	455	478	420	444	406	433	473	441	466	495	471	457	524	455		
skiftesmål	—	131	130	154	124	124	101	99	118	102	83	90	92	88	78	70	85	89	88	66	93	88	80	66	81	76	71	83	88	88	79	65	62	72	67	66		
fattigvårdsmål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56	57	70	66	70	64	71	75	146	104	122	155	109	118	133	105	160	137	167	143	127	106	66		
andra besvärsmål																					98	140	135	132	141	124	136	213	163	140	146	136	132	130	124	124		
ansökningar																					228	172	203	192	220	220	222	263	243	290	329	264	309	305	307	329		
<i>Kriminella:</i> hemställda mål och besvärsmål	—	1,165	1,161	1,156	1,253	1,101	1,213	1,183	1,203	1,296	1,240	1,326	1,317	1,312	1,181	987	1,037	999	978	877	409	471	492	447	490	421	500	473	558	558	578	514	499	499	491	513		
nådansökningar																					232	236	232	232	179	195	273	198	212	248	279	255	336	350	281	255		
andra ansökningar																					8	13	9	15	10	16	25	23	6	11	15	10	16	8	12	—		
Summa	—	1,700	1,671	1,685	1,702	1,690	1,770	1,684	1,767	1,916	1,817	1,957	1,912	1,972	1,834	1,582	1,794	1,586	1,610	1,456	1,562	1,776	1,710	1,684	1,696	1,605	1,751	1,819	1,848	1,936	2,029	1,906	1,968	1,948	1,912	1,808		
Afgjorda mål och ärenden.																																						
<i>Civila:</i> revisionssaker	—	439	441	604	580	472	503	496	469	479	510	500	523	508	512	471	450	529	519	477	397	426	483	446	469	446	407	358	403	441	397	424	495	465	432	430		
skiftesmål	—	209	169	215	133	134	105	111	107	95	91	90	86	82	88	64	88	65	130	70	78	77	97	76	67	82	57	97	59	83	75	73	60	60	41	68		
fattigvårdsmål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	68	45	83	60	68	68	68	54	84	157	119	125	166	104	90	134	121	124	154	158	165	108	100		
andra besvärsmål																					89	131	120	123	153	133	136	155	173	159	147	127	133	142	116	91		
ansökningar																					208	202	179	193	232	218	216	249	251	275	322	286	296	311	299	332		
<i>Kriminella:</i> hemställda mål och besvärsmål	—	1,370	1,331	1,363	1,256	1,257	1,307	1,213	1,250	1,234	1,290	1,283	1,318	1,317	1,166	982	954	1,052	1,027	919	409	424	479	464	461	434	499	407	453	587	552	540	546	487	447	469		
nådansökningar																					225	236	225	244	178	195	266	193	209	237	280	257	337	342	272	271		
andra ansökningar																					8	15	12	14	9	15	24	26	5	11	7	19	17	4	10	—		
Summa	—	2,018	1,941	2,182	1,969	1,863	1,915	1,820	1,826	1,808	1,891	1,873	1,927	1,937	1,834	1,562	1,575	1,706	1,744	1,534	1,468	1,595	1,752	1,679	1,694	1,689	1,709	1,575	1,687	1,914	1,904	1,880	2,042	1,976	1,725	1,761		
Balanserade mål och ärenden.																																						
<i>Civila:</i> revisionssaker	897	862	801	572	317	310	263	169	146	185	169	210	190	198	204	188	344	243	204	169	190	274	246	278	237	235	234	309	379	379	448	519	495	487	579	³⁾ 604		
skiftesmål	245	167	128	67	58	48	44	32	43	50	42	42	48	54	47	53	50	74	32	28	40	51	34	24	38	32	46	32	61	66	70	62	64	76	102	100		
fattigvårdsmål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	19	44	27	37	33	36	58	120	67	70	100	43	57	100	71	110	123	136	121	83	81	47		
andra besvärsmål																					37	46	60	69	57	48	48	106	96	77	76	85	84	72	80	113		
ansökningar																					35	9	33	32	20	22	28	42	34	49	56	34	47	41	49	46		
<i>Kriminella:</i> hemställda mål och besvärsmål	1,059	854	684	477	474	318	224	194	147	209	159	202	201	192	204	209	292	239	190	148	97	148	161	144	174	161	162	228	333	304	330	304	257	269	313	357		
nådansökningar																					13	14	21	9	10	10	17	22	25	36	35	33	32	40	49	38		
andra ansökningar																					3	1	—	1	2	3	4	1	2	2	10	1	—	4	6	—		
Summa	2,201	1,883	1,613	1,116	849	676	531	395	336	444	370	454	439	474	474	494	713	593	459	381	473	663	622	627	638	554	596	840	1,001	1,023	1,148	1,174	1,100	1,072	1,259	1,305		
Lagföredragning, dagar												13	7	23	7	10	28	28	36	33	37	25	13	20	30	28	40	30	59	31	22	27	31	57	26	30		

¹⁾ Eftermiddagstjänstgöring i December. ²⁾ Eftermiddagstjänstgöring. Pingstferierna afskaffade. ³⁾ Af de till 1896 balanserade 604 revisionssakerna hafva inkommit: 1893 4
1894 191
1895 409